

Inspirationsmateriale til forløbet *De små kunststopdagere*

Hendrik Krock: *Pan og Syrinx*. 1722.

Indledning

I materialet her kan du hente inspiration til hvordan, du kan forberede jeres besøg på Sorø Kunstmuseum samt finde ideer til, hvordan I efterfølgende kan arbejde videre med oplevelsen på Sorø Kunstmuseum. På museet møder børnene kunstværker, som summer af eventyr og fortælling og appellerer til alle deres sanser. Forløbene er centreret omkring leg, bevægelse og fortælling og understøtter de pædagogiske lærerplaner. Materialet kan fx bruges i forbindelse med temaforløb i børnehaven om emner som eventyr, kroppen, sanserne og naturen.

Indhold

Materialet indeholder en række opgaver samt forslag til tema relaterede aktiviteter. Det er struktureret ud fra et før, under og efter museumsbesøget, men forslagene til efterbearbejdning af museumsbesøget kan også bruges i forbindelse med forberedelsen alt efter jeres dagsorden.

Struktur

- 1) Inden besøget kan I tale om museumsbesøget og lave nogle af de lege-opgaver, vi har foreslået i materialet.
- 2) På museet modtages I af en museumsunderviser, der gennem leg, øvelser og dialog introducerer til kunsten.
- 3) Besøget på museet efterbehandles hjemme i daginstitutionen.

FØR – forberedelse i daginstitutionen

Eventyr, fortælling og forvandling

- Læs et eventyr eller en fabel om forvandling. Eksempler:
Rudyard Kiplings fabler: *Hvordan elefanten fik sin lange snabel, Hvordan hvalen fik sin snævre hals, Hvordan næsehornet fik sin runkne hud eller Hvordan dromedaren fik sin pukkel.*
Thorstein Thomsen og Birde Poulsen: *Hvordan grisene fik deres tryner*
Jan Mogensen: *Hvordan skildpadden fik sit skjold.*
- Tal om følgende: Forvandler dyrene sig til noget bedre? Er forvandling altid noget godt? Hvad ville børnene gerne forvandle sig til, hvis de kunne - og hvorfor?
- På museet møder børnene Hendrik Krocks værk *Pan og Syrinx*. Historien bag billedet kommer fra en bog med en række 'forvandlingsmyter', nemlig Ovids *Metamorfoser*. Her forvandles nymfen Syrinx til et siv for at undslippe satyren Pan, og i fællesskab skal vi undersøge, hvad Pan bruger dette siv til...

Fabeldyr

- I eventyr opfører dyr sig ofte som mennesker, fx er den bestøvlede kat et godt eksempel, fordi den først optræder som en ganske almindelig kat, men så begynder at tale og sidenhen udretter store ting for sin herre. Læs den bestøvlede kat eller en anden historie, hvor dyr opfører sig som mennesker og tal om forholdet mellem menneske og dyr. Tal om de fabeldyr, børnene kender fra eventyr og fortællinger: havfruer, drager, pegasus, enhjørning, trolde osv.

Lav fabeldyr!

- Klip i billeder af dyr og mennesker (fx fra internettet eller i blade) og sæt dem sammen på sjove og fantasifulde måder. Børnene kan også tegne deres egne dyr og bruge dem.
- På museet vil I møde satyren Pan, der er halvt dyr og halvt menneske samt en drage i fortællingen om Sankt Georg og dragen. Med os undervejs er også den søde drage Absalon, der kan få børnene til at fortælle, grine og føle sig hjemme på museet.

Vores sanser

- Gør eleverne opmærksomme på vores sanser.
- Hvilke sanser har vi, hvad bruger vi dem til?

En sansetur i nærområdet:

- Gå en tur og lad børnene tegne eller blot fortælle, hvad de sanser: Hvad ser du, hvad lugter du, hvad hører du, hvad kan du smage, hvad mærker du?

- Brug evt. sansearket på sidste side i denne lærervejledning. Tal i fællesskab om, hvad I har sanset.
- Mål: Øvelsen har til formål at skærpe børnenes sanser og deres evne til at skelne mellem dem.

Opsamling

- Hæng børnenes fabeldyr og sansetegninger op i børnehaven. Fortæl kort om Sorø Kunstmuseum og spørg børnene, om de har været på museum før, hvad man kan se på et museum etc.

Kort om Sorø Kunstmuseum

Sorø Kunstmuseum åbner i 1943 på initiativ af Soransk Samfund. Museet har til huse i en fredet ejendom, opført i 1832 som bolig for godsforvalteren ved Sorø Akademi. I 2011 udvides museet med en ny tilbygning, tegnet af Lundgaard & Tranberg Arkitekter. Tilbygningen er et flot eksempel på, hvordan en moderne arkitektur føjer sig til en eksisterende bygning med respekt for historien og de historiske omgivelser. Museets samling rummer ca. 2300 værker, som spænder over 350 års dansk kunst. Nyd en perlerække af malerier af de vigtigste kunstnere i den danske kunsthistorie fra 1700-tallet til i dag. Museet har derudover to specialsamlinger af russisk kunst: Russisk kunst fra 1870-1930, doneret af Hermod Lannung samt landets største og fineste samling af russiske ikoner fra 1500-1900, doneret af Per Schrøder, Hermod Lannung og Lorentz Jørgensen.

UNDER: Sorø Kunstmuseum

Intro

På museet starter vi med en fælles samtale om eventyr og kunst. Vi samler op på børnenes tanker og ideer fra børnehaven. Derefter går vi i samlingen og ser nærmere på, hvilke fortællinger og eventyr, kunsten kan rumme.

Pædagogiske mål:

Forløbet styrker og udfordrer børnenes narrative kompetencer og skaber rum for fantasi, leg og kreativ udvikling. Forløbet er oplevelsesorienteret og iscenesat således, at børnene møder kunsten gennem leg, bevægelse og brug af alle sanser.

Dragen Absalon - I dialog med kunsten

Forløbet starter i museets hyggelige værksted. Vi taler om forberedelserne samt kort om museet og om, hvorvidt nogle af børnene har været på museum før. I værkstedet møder børnene også den flinke drage Absalon, som vil følge os undervejs. Vi vil herefter se på en række værker i museets samling og lave sjove øvelser undervejs, der inddrager børnene på en medskabende og legende måde.

Nedenfor ses en række eksempler på kunstværker, som vi arbejder med på museet. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at ikke alle de viste værker nødvendigvis vil indgå i forløbet, da der løbende ændres i museets faste udstillinger.

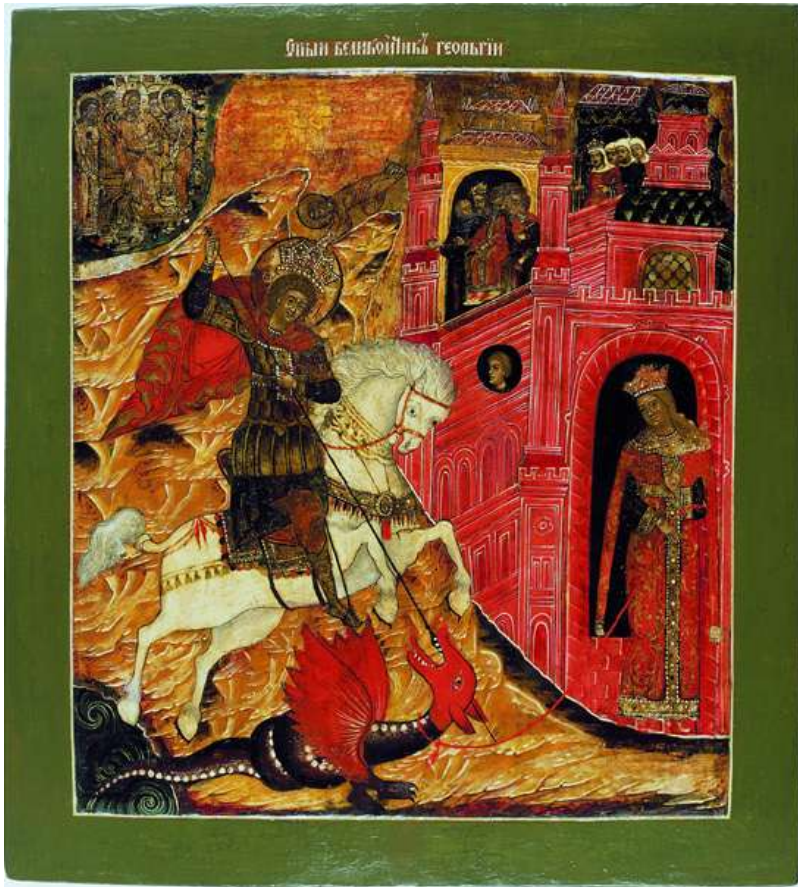
P.C. Skovgaard: *Udsigt over Skarritsø*, 1844

Hendrik Krock: *Pan og Syrinx*. 1722.

Astrid Kruse Jensen: *Constructing a Memory*, 2006

Sankt Georg og dragen. 18. årh. af ukendt ikonmaler

EFTER: Hjemme i børnehaven

Efter museumsbesøget kan I arbejde videre med de værker, I har set og nogle af de emner, vi vil komme ind på undervejs. Vi foreslår følgende temaer:

- 1) Naturen og fortællingen
- 2) Sanserne og kroppen
- 3) Mig og min ting
- 4) Farver

1) Naturen og fortællingen

Hans Georg Harder: *Japetus Steenstrup og Frants Jacobsen på ekskursion på Flommen*. 1840-45.

Naturen kan være scene for alverdens begivenheder. I kunsten kan naturen virke rolig og imødekommende på nogle billeder og skræmmende eller mystisk på andre alt efter, hvilken historie kunstneren gerne vil fortælle. Der findes mange historier om naturvæsener – trolde i skovene, hekse, der flyver på himlen, søuhyrer og meget andet. Hvorfor skal hovedpersonen i eventyrfortællinger ofte gå ud i skoven? I kan fx læse Brødrene Grimms *Huset i Skoven* eller *De tre små mænd i skoven* og snakke om, hvordan naturen bliver brugt i eventyret.

Digt jeres eget eventyr:

- I kan digte jeres eget eventyr med udgangspunkt i Hans Georg Harders eller Astrid Kruses billede. Brug **en blød bold** til 'at kaste historien videre'. Lad ét barn få bolden og begynde eventyret med udgangspunkt i billedet, han/hun kaster så bolden videre til den næste, der digter videre på eventyret osv.
- (Astrid Kruses billede findes i stor udgave til print til slut i denne lærervejledning).
- I kan finde ting og genstande fra naturen, som kan indgå i fortællingen.

2) Sanserne og kroppen

Gæt en duft

- Lav nogle duftglas med fx kanel, kamilleblomst, oregano, the, kaffe, nellike, lavendel etc. og lad børnene gætte, hvad der er i glassene – evt. med bind for øjnene. Spørg børnene om de kommer til at tænke på noget bestemt: et sted, en årstid, en person el. lign.
- Formål: At koble lugtesansen/duftene med børnenes personlige oplevelser. I kan fx tale om, at man kommer til at tænke på julen, når man dufter til kanel – også selvom det er sommer. Eller det kan være, at en duft minder om en ferie, bedsteforældrenes hjem, yndlingsretten etc.

Gæt en grimasse

- Tal om, at vi kan vise, hvordan vi har det gennem vores ansigtsudtryk og kropssprog. Prøv at få børnene til at spille nogle små ordløse teaterstykker, eller evt. bare 'vise et humør': Hvordan kan man uden ord udtrykke, at man er sur, ked af det, glad etc.
- I kan lave en lille scene, hvor de modige kan vise et humør, som de andre så skal gætte.
- Formål: At arbejde med børnenes sociale kompetencer på en sjov måde. I kan fx tale om hvordan man kan se på sine venner, hvordan de har det. Nogen har måske ikke lyst til at lege vildt en dag men vil gerne en anden, etc.

3) Mig og min ting

- Giv børnene en lille lege-opgave: de skal enten tegne, fortælle om eller medbringe en ting, de holder meget af. Hvis I har en legetøjsdag er det oplagt at tale om, hvorfor børnene har taget den ting med, men I kan også udvide øvelsen eller sætte en anden ramme: hvilken ting ville børnene tage med på en øde ø, hvis de skulle være der i fx 3 uger – eller hvad skal med i kufferten, når de skal på ferie med familien?
- Tingene kan evt. samles og danne en lille udstilling i børnehaven.

4) Farver

- På Sorø Kunstmuseum har I set Poul Gernes skydeskivebilleder. Tal om farverne og hvilken betydning, de forskellige farver har.
- Prøv at male et billede med farverne grøn, hvid og sort. Børnene må gerne blande lidt ekstra blå og gult i den grønne maling. Tal om ligheder og forskelle i børnenes billeder og tal om de stemninger, der er i billederne – ikke mindst som følge af farverne.
- Prøv evt. samme eksperiment med andre farver

Astrid Kruse: *Constructing a memory*. 2006.

Opgaveark: På sansetur

